

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1927.

Första kammaren.

Nr 5.

Måndagen den 31 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Justerades protokollen för den 25, 26, 28 och 29 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 54, angående tullfri införsel av en telefonkabel.

Herr *Andersson, Karl*, väckte en motion, nr 177, om sänkning av riksdagsmännens arvoden.

Motionen hänvisades till konstitutionsutskottet.

Herr *Pers* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

Denna motion hänvisades till jordbruksutskottet.

Avgåvos och hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott följande motioner:

nr 179, av herr *Julin*, angående statens medverkan till inrättande av och stöd för intressekontor m. m.;

nr 180, av herrar *Schlyter* och *Nothin*, angående lättnad i villkoren för eldbegängelse; samt

nr 181, av herr *Lindhagen*, angående folkupplysning i hälsovårdsfrågan.

Herr *Lindhagen* avlämnade en av honom och herr *Åkerberg* undertecknad motion, nr 182, om uppbyggandet av en folklig musikkultur, grundad icke minst på bibehållandet av de gamla militärorkestrarna i deras förutvarande omfattning.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Herr *Lithander* väckte en motion, nr 183, om utredning rörande statsverkets inkomster från de s. k. restaurangbolagen m. m.

Denna motion hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 8.07 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 2 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3,30 e. m.

Herr statsrådet *Rosén* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 59, angående pensioner eller understöd åt efterlevande till vissa i försvarsväsendets tjänst anställda personer m. fl.;

nr 62, angående pensionsförbättring åt två f. d. underofficerare av 3:e graden vid flottan; samt

nr 63, angående pensionsförbättring åt vissa månadslönare vid flottans varv i Karlskrona.

Herr statsrådet *Hellström* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 60, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark; och

nr 61, angående ändrad lydelse samt förlängd giltighetstid av avlöningsreglementet för tjänstemän vid domänverket.

Herr statsrådet *Pettersson* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 57, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa beslut, som fattats av den internationella arbetsorganisationens konferens vid dess åttonde sammanträde i Genève år 1926.

Herr talmannen tillkännagav, att sedan stenografen hos kammaren *K. Norén* den 28 nästlidne januari avlidit, till stenograf efter honom från och med den 1 innevarande månad antagits journalisten *S. Stäckig*.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1927—1928 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna; samt

nr 3, angående regleringen för budgetåret 1927—1928 av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet; avensom

bankoutskottets memorial och utlåtande:

nr 7, i anledning av remiss från andra kammaren av en utav herr Holmström i Gävle väckt motion; samt

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, i vad angår flottans pensionskassa.

Föredrogs och hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott den av herrar *Lindhagen* och *Akerberg* väckta motionen, nr 182, om uppbyggande av en folklig musikkultur, grundad icke minst på bibehållandet av de gamla militörkorkestrarna i deras förutvarande omfattning.

Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 27 april 1923 angående rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror.

Ang. stämpelavgiften för pärlor m. fl. lyxvaror.

I detta betänkande hade utskottet på åberopade grunder hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 39, antaga det med propositionen fogade förslaget till förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror.

Reservation hade avgivits av herr *Lithander*, som ansett, att utskottet, med förklarande att utskottet på grund av dels skattens relativt ringa avkastning, dels dess menliga inverkan genom att överföra lojal handel till sådan som undandrog sig kontroll, och dels den omständigheten att motsvarande beskattning på senare tider avskaffats i flera av Europas stater, däribland Tyskland, hade kommit till den uppfattningen, att statsverket i verkligheten icke hade något gagn av ifrågavarande beskattning, bort avstyrka Kungl. Maj:ts proposition nr 39.

Herr **Lithander**: Herr greve och talman! Vid föreliggande betänkande har jag fogat en reservation i likhet med vad jag gjort vid föregående tillfällen, då samma ärende behandlats. Jag har gjort det därför, att denna skatt enligt mitt förmenande tillför statsverket mycket små inkomster i förhållande till kostnaderna för dess indrivande, och vidare därför, att staten gör en direkt förlust genom de hinder, som läggas i vägen för den lagliga handeln. Det är nämligen så, att åtskilliga affärer överförs från den lojala handeln till sådan handel, som är svår att kontrollera.

Ang. stämpel-
avgiften för
pärlor m. fl.
lyxvaror.
(Forts.)

Vid ett tidigare tillfälle har den då sittande regeringen, vilken efter vad jag vill minnas var socialdemokratisk, tvekat att framlägga förslag om fortsatt tillämpning av förordningen om denna särskilda stämpelavgift. Frågan togs då upp på enskilt initiativ. Att beskatta pärlor och juveler är ju mycket tacknämligt, och yrkandet därom gick då också igenom i bägge kamrarna. Men jag förstår den tvekan, som den dåvarande regeringen hyste, och jag har fått ytterligare belägg för min uppfattning i denna fråga uti den omständigheten, att man ute i Europa undan för undan har avskaffat denna skatt, nu senast i Tyskland.

Jag tror, att riksdagen gjorde klokt i att följa det föredömet, och jag ber, herr greve och talman, att få yrka avslag å den föreliggande kungl. propositionen.

Herr Nilsson, Johan, i Kristianstad: Herr greve och talman! Det måste ju erkännas, att denna stämpelavgift är en kvarleva från kristiden och att den kanske inte är så värst mycket att hålla på, särskilt om man tar hänsyn till, att det fordras en rätt stor kontrollapparat för att få in den statsinkomst, det här gäller och som sammanlagt — sedan kontrollkostnaderna frändragits — ej rör sig om mer än cirka 60,000 å 70,000 kronor. Det förhåller sig emellertid så, att då Kungl. Maj:t vid ett tidigare tillfälle uraktlät att framlägga proposition om bibehållande av denna stämpelavgift, väcktes förslag härom i enskilda motioner, och riksdagen biföll motionärernas hemställan. Under sådana förhållanden bör det ju icke förvåna, att Kungl. Maj:t låter riksdagen någon tid framåt få sin vilja fram, till dess att man får se, huruvida det är lönt att behålla avgiften eller ej.

Denna stämpelavgift har ju medtagits i beräkningarna för det kommande budgetårets riksstat, och utskottet har då icke funnit anledning förelägga för riksdagen att avslå propositionen utan har tillstyrkt bifall till densamma. Jag vill dock säga, att om Kungl. Maj:t i framtiden skulle finna, att det icke är värt att bibehålla denna stämpelavgift, och proposition i ämnet fördenskull skulle utebliva, skall åtminstone jag för min del icke väcka motion i ämnet.

Såsom ärendet nu ligger till, ber jag att få yrka bifall till utskottets hemställan.

Efter härmed slutad överläggning gjordes i enlighet med därunder förekomna yrkanden propositioner, först på bifall till samt vidare på avslag å vad utskottet i det nu föredragna betänkandet hemställt; och förklarades den förra propositionen, som upprepades, vara med övertvägande ja besvarad.

Föredrogos ånyo bevillningsutskottets betänkanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av ett mellan Sverige och Grekland avslutat handelsavtal; samt

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande tulltaxa av tullsatsen för korinter m. m.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Föredrogos ånyo och lades till handlingarna första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; och

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Efter föredragning av de vid sammanträdet början avlämnade kungl. propositionerna hänvisades dessa, nr 57 till behandling av lagutskott, nr 59, 62 och 63 till bankoutskottet samt nr 60 och 61 till jordbruksutskottet.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.43 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Fredagen den 4 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.

Upplästes följande inkomna läkarintyg:

Att riksdagsmannen *P. H. Sjöblom* från Fågelbro på grund av sjukdom (Influenza epid.) är oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet under de närmaste dagarna, intygas härmed.

Stockholm den 2 febr. 1927.

N. Wessén,
leg. läkare.

Anmälades och bordlades andra lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 35 och 71 §§ vattenlagen.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtanden nr 1 och 3.

Föredrogs bankoutskottets memorial nr 7, i anledning av remiss från andra kammaren av en utav herr *Holmström* i Gävle väckt motion.

Detta memorial hade följande lydelse:

»Till bankoutskottet har den 26 nästlidna januari inkommit en från andra kammaren den 25 i samma månad remitterad, av herr *Holmström* i Gävle väckt motion nr 237, däri hemställts, att riksdagen må tillerkänna majoren vid artilleristaben *J. G. H. Schmitterlöw* ett personligt lönetillägg å 600 kronor per år jämte dyrtidstillägg enligt gängse grunder att utgå fr. o. m. 1 november 1926 intill den tidpunkt, då major *Schmitterlöw* på grund av sina tjänsteår flyttas till den högre löneklassen och så länge han innehar sin nuvarande befattning som major vid artilleristaben.

Då ifrågavarande motion avser ett ärende, som icke synes vara av beskaffenhet att böra behandlas av bankoutskottet, får utskottet hemställa, att herr *Holmströms* i Gävle ovanberörda motion må till andra kammaren återlämnas.»

Om återlämnande från bankoutskottet av en dit remitterad motion.

Om återlämnande från bankoutskottet av en ädt remitterad motion.

(Forts.)

Herr **förste vice talmannen**: Jag hemställer, att kammaren måtte bifalla bankoutskottets memorial med förklarande, att ifrågavarande motion är av beskaffenhet att böra behandlas av statsutskottet.

Vad herr förste vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bankoutskottets utlåtande nr 8.

Avgåvos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 184, av herr *Jonsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden; samt

nr 185, av herr *Lindhagen*, i samma ämne.

Herr *Lindhagen* väckte en motion, nr 186, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående de icke rättsbildade domsagobiträdenas avlöningsförhållanden och anställningsvillkor.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.38 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
